

[Hagen Hagensen]

hov for nogen lovgivning af den art, som er foreslået her.

Ebbe Carlsen (CD):

Under debatten ved folketingets første behandling den 23. april 1976 af det af SF den 10. februar 1976 fremsatte tilsvarende lovforslag gav hr. Erhard Jakobsen udtryk for, at centrum-demokraterne ønskede det nuværende kontroludvalg ophævet.

Baggrunden herfor var den, at vi fandt og fortsat finder, at det parlamentariske ansvar for de to efterretningstjenester af effektivitetsgrunde udelukkende bør ligge hos de respektive ministre, forsvarsministeren og justitsministeren.

Med den samme begrundelse vil centrum-demokraterne da også modsætte sig dette af SF genfremsatte lovforslag, som vi tolker som et nyt forsøg på at udvande efterretningstjenesternes effektivitet gennem etablering af et kontroludvalg med stærkt udvidede beføjelser set i forhold til det kontroludvalg vedrørende registrering, det såkaldte Wambergudvalg, som blev nedsat af regeringen den 8. juni 1964.

Det her foreslåede udvalg vil åbenbart bl. a. via den i lovforslagets § 4 hjemlede spørgsmålsret for udvalgets medlemmer over for regeringen få tildelt en kompetence, der ved et misbrug, som må anses for nærliggende, vil række langt ud over den kontrol med personregistreringen foretaget af politiets efterretningstjeneste, som Wambergudvalget i sin tid fik tildelt som sit kommissorium. Sådan vil i princippet hele forsvarrets efterretningsvirksomhed, der fortsat falder uden for Wambergudvalgets kompetence, blive inddraget under det af SF foreslåede udvalgs kontrol.

Centrum-demokraterne må derfor anse lovforslaget for at være et fornyet forsøg på yderligere at indskrænke den i forvejen stærkt begrænsede virksomhed, som efterretningstjenesterne inden for de gældende lovmæssige rammer har mulighed for at udfolde.

Jeg vil gerne i denne forbindelse erindre om, at hr. Hjortnæs under folketingsdebatten den 18. februar 1976, spalte 6139 i folketingets forhandlinger, udtalte, at den konkrete virkning af udvalgets arbejde har været en begrænsning i omfanget af de foretagne regi-

streringer og videregivelse af oplysningerne, en begrænsning, som CD tidligere har beklaget. Denne beklagelse vil vi gerne gentage. Vi mener således ikke, at de nuværende beføjelser for efterretningstjenesterne er vidtgående nok, såfremt regeringen skal have et forsvarligt informationsgrundlag for varetagelsen af de sikkerhedsmæssige interesser, som er knyttet til landets indre og ydre forsvar. Heri ligger der formentlig en fristelse for efterretningstjenesternes personel til at overskride de rammer, som bl. a. er fastsat ved regeringserklæringen af september 1968. Som det fremgår af den beretning, der er afgivet af kommissionsdomstolen af 13. juli 1977, side 11, har domstolen dog ikke fundet holdepunkt for, at forsvarrets efterretningstjeneste har optrådt i strid med den nævnte erklæring.

Af denne grund er der derfor heller ikke for CD nogen anledning til at betvivle, at efterretningstjenesterne hidtil har overholdt de øvrige gældende lovmæssige begrænsninger, herunder danske borgeres grundlovssikrede rettigheder. Vi er derfor af den opfattelse, at vi må kunne afskaffe det særlige kontroludvalg, da man i et demokratisk system med et parlamentarisk ansvar for den til enhver tid siddende justitsminister bør kunne have tiltro til, at denne selv vil kunne skønne over omfanget af de nødvendige registreringer. Jeg kan efter forhandling i partiets folketingsgruppe bebude, at der vil blive stillet et ændringsforslag med det nævnte sigte under udvalgsbehandlingen af det nærværende lovforslag.

Afsluttende skal jeg udtale, at genfremsættelsen af SFs lovforslag efter centrumdemokraternes opfattelse må betragtes som udtryk for en ubegrundet mistillid til de efterretningstjenesterne ansvarlige ministre og til det personel, der udfører de efterretningsmæssige opgaver, og derfor går vi fortsat imod SFs forslag.

Tove Jørgensen (DKP):

DKP vil støtte ethvert initiativ, som kan medvirke til at bringe klarhed over den virksomhed, som folketinget er unddraget viden om, og som det har vist sig at heller ikke skiftende ministre har kunnet kontrollere.

Vi er lidt skeptiske over for, hvilke muligheder et forslag som det, SF her fremsætter, vil få i praksis, men det skal ikke afholde os